

การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

Participation in Academic Administration of Teachers under Nakhon Ratchasima

Primary Educational Service Area Office 5

พิชา ก้วพรหม* และ บรรจบ บุญจันทร์**

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**

Picha Kuaprom* and Banjob Boonchan**

Graduate Student of Master Degree Program in Educational Administration,

Faculty of Education, Nakhonratchasima Rajabhat University*

Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhonratchasima Rajabhat University**

Corresponding Author E-mail: poypichy19@gmail.com

(Received: January 30, 2021; Revised: March 25, 2021; Accepted: May 11, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย คือ ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ประจำปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.912 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.975 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ มี 4 แนวทาง ได้แก่ (3.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยครูมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการศึกษา และกำหนดกรอบแนวทางการจัดกิจกรรมประจำปี (3.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยครูมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง สภาพความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมวางแผนข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนึงถึงสภาพบริบทและความต้องการของชุมชน (3.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสถานศึกษามีเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศภายในที่ชัดเจน และครูนำเครื่องมือมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดของผู้เรียน (3.4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล การจัดทำระบบบริหารสารสนเทศ และจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาพร้อมกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ, ครูผู้สอน

Abstract

This research aimed to 1) study the participation in the academic administration of teachers under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, 2) compare the participation in the academic administration of teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, as classified by working experiences, and 3) study the guidelines for the participation in academic administration of teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5. The research samples were teachers who served as the head of academic affairs under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 5, Academic Year 2019. The sample size was determined by the ready-made tables of Crazy and Morgan. The samples were 140 teachers. The research tools were questionnaires and interview form with the index of item objective congruence of 0.912. The reliability of questionnaires was 0.975. Data were analyzed by frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), One-way variance (One-way ANOVA).

The results of the research were as follows: 1) The participation in the academic administration of teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5, in overall was at a high level. 2) In comparison the participation in the academic administration as classified by working experiences, it was found that there was no difference in overall and individual aspects. 3) There were 4 guidelines for participation in the academic administration as follows: (3.1) Participation in decision-making by teachers participating in the preparation of the academic calendar and determining framework for annual activities. (3.2) Participation in operations in which teachers participated in the study of fundamental data, analysis of core curriculum documents, conditions of community and local needs in the preparation of educational institution curriculum, basic information planning meeting, taking into account the context and needs of the community. (3.3) Participation in receiving benefits, the educational institutions had clear tools for evaluating the internal supervision assessment, and teachers used tools to improve and develop their work in order to achieve the highest student achievement. (3.4) Participation in assessment where teachers participated in the evaluation preparation of information management system and to set up an administrative structure to facilitate the development of quality assurance systems within educational institutions, along with defining rules and guidelines based on the participation of teachers and related agencies.

Keywords: Participation, Academic Administration, Teachers

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 5 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่ทางการศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และเปิดโอกาสให้บุคคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการศึกษา หรือ กล่าวได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่าย

ได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางการบริหารหรือการจัดการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการเมืองการปกครอง ซึ่งได้กระจายอำนาจไปให้ท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการศึกษา อีกทั้งให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมและเกิดประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ทำงานร่วมกันจนก่อให้เกิดความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพ ปัจจุบันประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศมีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนมากขึ้น ทั้งยังเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศหากแต่ประชากรได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง และทั่วถึงประเทศจะประสบผลสำเร็จในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ทัดเทียมกับอารยประเทศทั้งหลาย ดังนั้น จึงมีการวางกรอบการพัฒนาแบบบูรณาการที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติ ทั้งมิติตัวบุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศซึ่งเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาให้คนมีคุณภาพคือการศึกษาให้เป็นคนที่มีจิตสำนึก รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม ในกระบวนการพัฒนาประเทศโดยให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียนเพื่อให้เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ภารกิจสำคัญนี้จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องจัดบริการด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณภาพตามที่สังคมให้ความคาดหวัง ขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งกระจายอำนาจให้แก่โรงเรียนมีอิสระในการบริหารให้มีรูปแบบการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจในงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล งบประมาณ และบริหารงานทั่วไป ซึ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน มีอิสระในการพัฒนากระบวนการบริหารการศึกษาให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนและร่วมรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของชุมชน (ปราโมทย์ ธีศรี, 2551)

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารการตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นเทคนิคหนึ่งที่ผู้บริหารนิยมใช้ในการจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ จึงกล่าวได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารให้การจูงใจให้สมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมกันรับผิดชอบเพื่อการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายองค์การ (จรัส อติวิทยากรณ์, 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีจำนวนโรงเรียนในสังกัด 213 โรงเรียน และผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 พบว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลายด้าน ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การบริหารงานที่ผ่านมาจะมีปัญหาและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา และการไม่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน ทั้งนี้ครูและบุคลากรยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ยังยึดการสอนแบบเดิม อีกทั้งครูผู้สอนในสถานศึกษามีส่วนร่วม

ในการบริหารงานวิชาการค่อนข้างน้อยและยังขาดความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในระดับศูนย์พัฒนาการเรียนรู้จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ในการประเมินคุณภาพทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยการสอบ O-NET ต่ำกว่าระดับประเทศ และต่ำกว่าปีการศึกษา 2560 โดยคะแนนเฉลี่ยลดลงมากที่สุดทุกกลุ่มสาระร้อยละ 3.04 ได้แก่ ภาษาอังกฤษ รองลงมา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5, 2561)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1977) และขอขยายการสังเคราะห์งานวิชาการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนและเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ นำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นตัวแทนของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งหมด มีจำนวน 213 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 140 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	126	83
ขนาดกลางและขนาดใหญ่	87	57
รวม	213	140

3.1.3 กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสอบถามการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มี 1 ชุด จำนวน 50 ข้อ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.912 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.975 โดยแบบสอบถาม แบ่งได้ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น มี 2 ตอน คือ

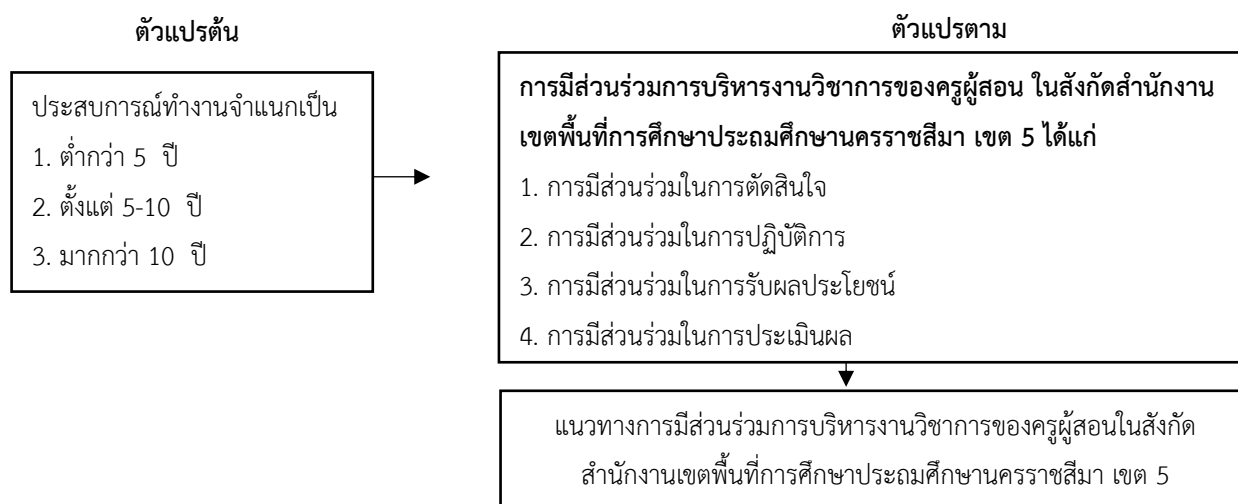
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เท่ากับ 0.912 และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.975

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) การสร้างแบบสัมภาษณ์ จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านสร้างเป็นประเด็นเพื่อการสัมภาษณ์ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยศึกษาการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1977) จำนวน 4 ด้าน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ผ่านทางไปรษณีย์ สำหรับบางสถานศึกษาผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมนัดหมายวันและเวลา เมื่อผู้วิจัยได้วันและเวลาในการสัมภาษณ์ แล้วจึงเข้าสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งบันทึกเสียงและบันทึกภาพในระหว่างการสัมภาษณ์ไว้เป็นหลักฐาน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4. ผลการวิจัย

4.1 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ในภาพรวม ผู้วิจัยนำเสนอตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.03	0.28	มาก
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	4.18	0.26	มาก
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.03	0.16	มาก
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.01	0.07	มาก
รวม	4.06	0.11	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.26) รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.28) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.16) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.07)

4.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า

4.3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการโดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมประชุมในโรงเรียน

เพื่อวางแผนกำหนดการจัดทำปฏิทินการศึกษาประจำปี กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร
ในโรงเรียนไว้ล่วงหน้าในระยะเวลา 1 ปี

4.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยครูควรมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการวิเคราะห์
เอกสารหลักสูตรแกนกลางสภาพความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหาร
สถานศึกษาควรเชิญคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุมวางแผน เพื่อศึกษา
วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลาง และศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงสภาพบริบทและความ
ต้องการของชุมชน

4.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยครูควรมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสถานศึกษา
ควรมีเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศภายในที่ชัดเจน ทั้งนี้ผู้บริหารได้เชิญคณะครูเข้าร่วมประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ
วัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน แนะนำคณะกรรมการนิเทศภายใน แจ้งถึงเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศ และ
การกำหนดตารางการนิเทศภายในอย่างชัดเจน เมื่อผู้รับการนิเทศได้รับการนิเทศจากคณะกรรมการการนิเทศภายใน
เสร็จสิ้นแล้ว ผู้นิเทศจึงเรียกผู้รับการนิเทศเข้ารับฟังผลการนิเทศ

4.3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยครูควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดระบบบริหารและ
สารสนเทศ จัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในซึ่งผู้บริหารควรเชิญคณะครูและบุคลากร
ทางการศึกษาร่วมประชุมและรับฟังคำชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในเรื่องการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการปฏิบัติงาน
ของครูในการจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของครูในการจัดระบบการบริหารของสถานศึกษาโดยกำหนดผู้รับผิดชอบที่มี
ความรู้ความสามารถอย่างชัดเจน และเอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยครูมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบ
สารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

5. สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยมีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร
การศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการ
เป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน
งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษางานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ โดยครู
ต้องมีทักษะประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ภัทธราภรณ์ ดวงแก้ว (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
วิชาการของข้าราชการครู โดยภาพรวมพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์
วงศ์อินทร์ (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ตราด ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ตราดอยู่ในระดับมาก

5.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันในการมี

ส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกระดับ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรรา วงจันทร์ (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยภาพรวมไม่ต่างกัน

5.3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

5.3.1 แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการตัดสินใจ โดยครูมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการจัดทำปฏิทินการศึกษาประจำปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำปฏิทินการศึกษาเป็นการกำหนดสิ่งที่จะต้องทำในอนาคต เป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการ จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2552) กล่าวว่า การวางแผนด้านงานวิชาการ เป็นกระบวนการซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การจัดปฏิทินการศึกษา เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิทยาการในการกำหนดสิ่งที่พึงปฏิบัติในอนาคต ซึ่งถือว่าการวางแผนงานเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) กล่าวว่า การวางแผนด้านงานวิชาการเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนประกอบไปด้วย แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน

5.3.2 แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการปฏิบัติการ โดยครูมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง สภาพความต้องการของสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านหลักสูตร ประชุมวางแผน ข้อมูลพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงสภาพบริบทและความต้องการของชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นความร่วมมือของผู้บริหาร คณะครู เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิลฮาม อาเก็ม (2557) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้จัดทำเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่นโดยให้มีส่วนร่วมของบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา บุญหล้า (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนคาทอลิกในสังกัดมณฑลอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรสถานศึกษามีแนวทางพัฒนา คือ มีการสร้างเครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วม และระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถานศึกษามีการเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลาย ตามความถนัดของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น

5.3.3 แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการรับผลประโยชน์ โดยครูมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสถานศึกษามีเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศภายในที่ชัดเจน ซึ่งผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษามีการกำหนดแผนและตารางการนิเทศ กำหนดเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศอย่างชัดเจน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศภายในที่ชัดเจน โดยมีขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการนิเทศภายในให้เป็นไปตามขั้นตอน การดำเนินการนิเทศภายในควรจัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษ สมศิลา (2557) ได้ศึกษาการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวทางพัฒนา คือ ส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็กร่วมกันจัดทำเครือข่ายความร่วมมือการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อจะได้หาแนวทางจัดหาเครื่องมือและวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบประเมินผลการสังเกตการสอนของโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้ส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดกลางจัดทำโครงการนิเทศติดตาม หลังการนิเทศภายในโรงเรียนโดยจัดให้มีการกำหนดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการนิเทศติดตามงาน และส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดใหญ่ให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือและวิธีการในการตรวจสอบและประเมินผลการสังเกตการสอนให้ได้คุณภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของสุชาติ ดาวธาดิ (2559) กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นการดำเนินงานใดๆที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และหลักสูตร มุ่งสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูให้มีความรู้ ความสามารถนำความรู้ของตนเองมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สามารถทำงานด้วยความมั่นใจมีขวัญและกำลังใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมาย คือ ผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา

5.3.4 แนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการประเมินผล โดยครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้ ผู้บริหารได้ประชุมวางแผนในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การปฏิบัติงานของครูในการจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งนี้อาจเนื่องจาก ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการบริหารและสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ มีความสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลและจัดระบบโครงสร้างขององค์กรที่รองรับกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมฤทธิ์ ศรีกุลวงค์ (2558) กล่าวว่า ควรจัดระบบบริหารสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและเป็นระบบ จัดเตรียมข้อมูลให้ครบตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน และการติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของ รสสุคนธ์ อาจวิชัย (2559) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน มีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดระบบบริหารสารสนเทศ การจัดทำรายงานประจำปี เพื่อเป็นการประกันให้กับผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

6.1.1 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการตัดสินใจ สถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการศึกษาล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและปฏิบัติงานของบุคลากร และรวมถึงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุ เป้าหมายของโรงเรียน

6.1.2 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการปฏิบัติการ สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง สภาพความต้องการของสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งจัดหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและความต้องการของชุมชน

6.1.3 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการรับผลประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งสถานศึกษามีเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศภายในที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดการการเรียนรู้

6.1.4 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการในการประเมินผล สถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในทำให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรเกิดความคล่องตัว มีการจัดการที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

6.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จักรกฤษ สมติลา. (2557). การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ทิพาวรรณ จันทรสติย์. (2546). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการสถาบันราชภัฏธนบุรี, 3(1), 13-19.
- นัยนา บุญหล้า. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนคาทอลิกในสังกัดสังฆมณฑลอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- นุสรรา วงจันทร์. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

- ปราโมทย์ อิศรี. (2551). การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนชนเผ่าศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง อำเภอแม่ฮาด
จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ภัทราภรณ์ ดวงแก้ว. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษายโสธร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- รสสุคนธ์ อัจฉริยะ. (2559). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,
อุบลราชธานี.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บัณฑิต.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. (2561). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ
พ.ศ. 2561-2565. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11
(พ.ศ. 2555 – 2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน
นายกรัฐมนตรี.
- สุชาติ ธารชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์,
นครสวรรค์.
- อัมฤทธิ์ ศรีกุลวงศ์. (2558). การพัฒนาบุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับข้าราชการครูโรงเรียน
อังกะสิลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- อิสลาม อาเหม็ด. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในจังหวัดสตูล (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

ภาษาอังกฤษ

- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1977). *Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation, and Evaluation*. Ithaca, N.Y.: Cornell Univ, Center for International Studies.